

הכנסת

מרכז המחקר והמידע

סיוע הרשויות לקורבנות סחר בבני-אדם בתחומי הרווחה והבריאות

כתיבה: ד"ר גלעד נתן

אישור: שרון סופר, ראש צוות

עריכה לשונית: מערכת "דברי הכנסת"

י"ד בכסלו תש"ע

1 בדצמבר 2009

הכנסת, מרכז המחקר והמידע

קריית בן-גוריון, ירושלים 91950

טל': 02 - 6408240/1

פקס: 02 - 6496103

www.knesset.gov.il/mmm

מבוא

מסמך זה נכתב לבקשתה של חברת הכנסת אורית זוארץ, יושבת-ראש ועדת המשנה למאבק בסחר בבני-אדם. במסמך נבחן הסיוע שהמדינה נותנת לקורבנות סחר בבני-אדם למטרות עבודה וזנות באמצעות משרד הרווחה ומשרד הבריאות והגורמים שבאחריותם, וכן הסיוע שניתן לנשים ישראליות העוסקות בזנות.

כיום שוהות בישראל 17 קורבנות סחר בשנת שיקום או בשנת שיקום נוספת (שבע מאוקראינה, ארבע ממולדבה ושש מסין). נוסף על 17 נשים אלו שוהות בישראל כמה עשרות נשים שהן קורבנות עבר המוכרות למערכת שלא עזבו את המדינה בתום תקופת השיקום. למשרד הפנים אין נתונים על המספר הכולל של קורבנות עבר שוהות בישראל, והנתונים נאספים בימים אלו. מנתוני המשרד על שנת 2008 עולה כי 80% מהנשים שהיו בשנת שיקום בשנה זו נשארו בישראל גם בשנת 2009, לאחר תום תקופת האשרה.¹

טבלה 1. נתוני קורבנות סחר בנשים למטרות זנות²

2009	2008	2007	
2	4	15	רשיון ישיבה ב/1 במהלך העדות
	1	1	סירוב לבקשות לרשיון ב/1 (אשרת עבודה)
	1	3	רשיון ישיבה ב/2 (אשרת תייר)
8	5	25	הארכת רשיון ב/1 בזמן העדות
	1	1	החלפת רשיון מ-ב/2 ל-ב/1
	11	38	בקשות לשנת שיקום
	8	30	בקשות לשנת שיקום שאושרו
2	3	8	בקשות לשנת שיקום שסורבו
6	2	2	בקשות לשנת שיקום נוספת שאושרו
1	1	6	בקשות לשנת שיקום נוספת שסורבו
17	28	75	כלל הנשים שטופלו

1. הטיפול של משרד הרווחה בקורבנות סחר

משרד הרווחה הוא המשרד האחראי לטיפול בקורבנות הסחר בבני-אדם. נוסף על כך המשרד משתתף בפעילות המשותפת של משרדי הממשלה בתחום הטיפול בקורבנות סחר.³ לדוגמה, המשרד מרכז את הטיפול בהחזרתן של קורבנות סחר למדינות מוצאן.

המשרד מפקח, באמצעות השירות לנערות וצעירות והשירות לרווחת הפרט והמשפחה, על מערך השירותים הכולל לטיפול בקורבנות סחר בבני-אדם, המופעל באמצעות עמותת קשיית (קידום שירותי

¹ מיכל יוספוף, ממונה ביקורת גבולות ומעברים, שיחת טלפון, 23 בנובמבר 2009.

² מיכל יוספוף, ממונה ביקורת גבולות ומעברים, מכתב תשובה על שאלת מרכז המחקר והמידע של הכנסת, 12 באוקטובר 2009; שיחת טלפון, 22 בנובמבר 2009.

³ עדה פליאל, משרד הרווחה והשירותים החברתיים, שיחת טלפון, 18 בנובמבר 2009.

תיקון) ומממן את הפעילות. העמותה מפעילה את המקלט לטיפול בנשים קורבנות סחר מאז הוקם בשנת 2004. בשנת 2009 זכתה העמותה במכרז להפעלת מערך השירותים הכולל של הטיפול בקורבנות סחר. מערך הטיפול:

א. **מקלט "מעגן"**: מסגרת ארוכת טווח שניתנים בה שירותי טיפול וסיוע לנשים קורבנות סחר למטרות זנות ועבדות. בצוות "מעגן" רכזות, שתי עובדות סוציאליות, אם בית, אב בית, ארבע מדריכות, מזכירה, רופאה, פסיכיאטרית ומדריכה ללימודי עברית/אנגלית.

ב. **מקלט "אטלס"**: מסגרת ארוכת טווח שניתנים בה שירותי טיפול וסיוע לגברים קורבנות סחר לצורכי עבדות ועבודות כפייה. בצוות "אטלס" רכזות, שתי עובדות סוציאליות, אם בית, אב בית, ארבעה מדריכים ומזכירה.

ג. **דירות לווין**: בארץ שלוש דירות המשמשות מסגרות קצרות קצרות טווח הנותנות סיוע ראשוני לגברים קורבנות סחר לצורכי עבדות ועבודות כפייה. עובדת סוציאלית אמורה ללוות את הפרויקט.

מתחילת השנה העבירה המשטרה 23 קורבנות סחר למקלטים לצורך טיפול ושיקום – למקלט "מעגן" הועברו שלוש נשים ולמקלט "אטלס" הועברו 20 גברים. בינואר-אוקטובר 2009 שהו במקלט "מעגן" 34 נשים ו-11 ילדים ובמקלט "אטלס" שהו 21 גברים.⁴ כיום שוהות במקלט "מעגן" 15 נשים שלהן שישה ילדים, ובמקלט "אטלס" שוהים ארבעה גברים.⁵

טבלה 2. הפניית נשים קורבנות סחר לשיקום במקלט "מעגן"⁶

שנה	2004	2005	2006	2007	2008	2009
מספר הנשים שהופנו	118	52	46	40	17	11

הנשים השוהות במקלט "מעגן" זכאיות לשירותי בריאות הניתנים במקלט באמצעות רופאת משפחה (נמצאת ב"מעגן" מדי יום) ובבית-החולים "איכילוב". הנשים זכאיות לבדיקות לאיתור מחלות מין ומחלות זיהומיות. שירותים אלו ממומנים באמצעות משרד הבריאות בתקציב של 250,000 ש"ח בשנה. יש לציין כי תקציב זה אמור לכסות גם את הטיפול בגברים קורבנות סחר, אולם הוא לא הוגדל כאשר גדל מספר הזכאים. עד לאחרונה ניתנו הטיפולים בבית-החולים "איכילוב". כיום, לאחר פתיחתו מחדש של מקלט "מעגן" בפתח-תקווה, המשרד מנהל משא-ומתן עם בית-החולים "בלינסון". ילדיהן של קורבנות הסחר מבוטחים באמצעות ההסדר לילדי עובדים זרים בקופת-החולים "מאוחדת" ומקבלים את שירותי הבריאות לפי הסדר זה.⁷

הנשים ב"מעגן" זכאיות לסיוע משפטי בכמה נושאים: בקשות להארכת אשרה, הארכה נוספת והארכה מטעמים הומניטריים; תביעות נזיקין; עתירות מינהליות; סיוע בענייני מעמד אישי. הן זכאיות גם

⁴ מתוך דוח מחמ"ד בנושא זכויות אדם, 2009.

⁵ עו"ד רינת דוידוביץ, מנהלת המקלטים לטיפול בקורבנות סחר, שיחת טלפון, 17 בנובמבר 2009.

⁶ דוח ("מעגן") לוועדת המשנה למאבק בסחר בנשים, 28 ביולי 2009.

⁷ להרחבה על ההסדר ראה: מסמך מרכז המחקר והמידע של הכנסת, זכאות קטינים שאינם תושבים לביטוח רפואי, כתיבה: גלעד נתן, 3 בפברואר 2008, <http://www.knesset.gov.il/mmm/data/docs/m01991.doc>.

לשיקום תעסוקתי והשמה במקומות עבודה, לשיעורי אנגלית ועברית ולשיעורי מחשב.⁸ הנשים במקלט מקבלות דמי כיס שבועיים.⁹

הנשים במקלט הן קורבנות סחר בשלב מתן העדות והטיפול הראשוני או בשנת שיקום ובשנת הארכה. משרד הרווחה מאפשר לקורבנות לשהות במקלט עד שהן עוזבות את ישראל.¹⁰ כעשר קורבנות בשנת השיקום הראשונה או הנוספת בחרו שלא להתגורר במקלט. צוות המקלט מלווה את קורבנות הסחר שעזבו את המקלט, אולם לא מתנהל ליווי מסודר של נשים אלו, והן אינן זכאיות לשירותים הניתנים לנשים השהות במקלט.¹¹

הגברים במקלט "אטלס" זכאים לאשרת ב1 בזמן שהותם במקלט. לאחר תום השהות הם מקבלים שוב אשרת עבודה עד תום תקופת שהותם החוקית בישראל. בזמן שהותם במקלט השהים זכאים לשירותים סוציאליים ולהשמה במקומות עבודה, לשירותי בריאות (רופא מבקר במעון פעמיים בשבוע), לשיעורי אנגלית ועברית, ליעוץ משפטי ולדמי כיס שבועיים.

2. בעיות הקשורות בטיפול בנשים בשלב השיקום

2.1 שירותי גמילה לקורבנות סחר בבני-אדם

חלק מקורבנות הסחר בנשים למטרות זנות מכורות לסמים או לאלכוהול. יש בהן שהשימוש בסמים או באלכוהול נכפה עליהן בזמן העסקתן בכפייה בזנות, ויש שהידרדרו לשימוש בסמים או באלכוהול לאחר שנחלצו מסרסורים וסוחרים.

למקלט מתקבלות רק נשים שעברו גמילה פיזית (דיטוקס) לפחות. במקלט עצמו ניתנת הדרכה במסגרת קבוצה טיפולית בשיטת 12 הצעדים¹² ממדריכה חיצונית (מכורה לשעבר).

משרד הבריאות אינו מאפשר לנשים שאינן תושבות ישראל לקבל טיפול גמילה במסגרות שבפיקוחו ובמימונו.¹³ מתן הטיפול למי שאינו נחשב תושב ישראל מחייבת שינוי של נוהלי העבודה של המשרד ותקצוב מתאים למימון הטיפול ולמימון טיפולים נוספים, כגון אשפוז, שעשויים להתלוות לטיפול הגמילה הפיזית. לדברי ד"ר אנטולי מרגוליס מהאגף להתמכרויות במשרד הבריאות, משרד הבריאות מוכן לבחון מתן אישור לטיפול גמילה במקרים מסוימים גם למי שאינם זכאים מכוח החוק.¹⁴

2.2 ביטוח בריאות

קורבנות הסחר אינן זכאיות לביטוח בריאות ממלכתי. חברות ביטוח פרטיות אינן מעוניינות לבטח אותן בביטוחים הניתנים לעובדים זרים.

לדברי ד"ר מיכאל דור, האחראי במשרד הבריאות לטיפול בקורבנות הסחר, כל קורבנות הסחר מקבלות טיפולים מצילי חיים וגם טיפולים במחלות כרוניות במסגרת התקציב. לדבריו, חברות הביטוח אינן

⁸ הנתונים מתוך: (א)נשים למכירה, דוח "מעגן", 2008.

⁹ עו"ד רינת דוידוביץ, מנהלת המקלטים לטיפול בקורבנות סחר, שיחת טלפון, 30 בנובמבר 2009.

¹⁰ עדה פליאל, משרד הרווחה והשירותים החברתיים, שיחת טלפון, 18 בנובמבר 2009.

¹¹ עו"ד רינת דוידוביץ, מנהלת המקלטים לטיפול בקורבנות סחר, שיחת טלפון, 17 בנובמבר 2009.

¹² שיטת 12 הצעדים היא שיטה לטיפול קבוצתי המיועדת לתמוך במכורים בהליך גמילה. הצעדים הם הודאה בקיום הבעיה, עריכת חשבון נפש, הגעה לרצון אמיתי להתמודד עם הבעיה ועוד. בישראל משתמשים בתוכנית גורמים כגון מרכזי טיפול בנפגעי התמכרויות, הרשות לשיקום האסיר, שירותי בתי-הסוהר והרשות למלחמה בסמים.

¹³ עו"ד רינת דוידוביץ, מנהלת המקלטים לטיפול בקורבנות סחר, שיחת טלפון, 17 בנובמבר 2009.

¹⁴ ד"ר אנטולי מרגוליס, אגף ההתמכרויות במשרד הבריאות, שיחת טלפון, 18 בנובמבר 2009.

מסכימות לבטח את קורבנות הסחר משום שפעמים רבות הן סובלות ממחלות קשות. הקושי לבטחן נובע גם מכך שמשך השהייה שלהן במקלט אינו קבוע, ויש השהות בו תקופה קצרה.¹⁵

ד"ר דור עמד בראש צוות בין-משרדי לטיפול בקורבנות סחר בתחום הבריאות. צוות זה המליץ לתת לקורבנות מעמד זמני שיאפשר ביטוח בריאות באמצעות קופות-החולים (בכל סעיפי ביטוח בריאות ממלכתי חוץ מטיפולי פוריות).¹⁶ יש לציין כי הצוות הבין-משרדי סיים לאחרונה את עבודתו, אולם הכרעה בדבר מסקנותיו והמלצותיו אינה מתקבלת בשל מחלוקת בשאלה מי אמור לאשר את המסקנות – ועדת המנכ"לים הבין-משרדית לנושא המאבק בסחר בבני-אדם או ועדה בין-משרדית אחרת, שדנה בזכויות רפואיות של זרים בישראל. רק לאחר הכרעה בסוגיה זו יעובדו המסקנות וההמלצות ותתקבל החלטה בנושא.¹⁷

בהסדר הקיים יש כמה לקונות היוצרות מצבים שבהם לא ניתן טיפול. בחודשים האחרונים שוהה במקלט חולה בהפיטיטיס C אשר הטיפול בה אמור לעלות 10,000 ש"ח בחודש. היא אינה מקבלת את הטיפול הנדרש בשל חוסר יכולת לממן את הטיפול מהתקציב הקיים. לדברי עו"ד ריטה חייקין, מנהלת פרויקט מאבק בזנות ובסחר בנשים בעמותת "אשה לאשה", יש כמה מצבים שבהם קורבנות סחר אינן מקבלות טיפול מתאים בזמן בשל מגבלות תקציב. למשל, אשה לאחר לידה לא מקבלת תעודת לידת חי (תעודה שעל סמך נתוניה מפיקים תעודת לידה) לאחר הלידה.¹⁸

2.3 טיפול בנפגעות סחר שהן אמהות לילדים ישראלים

בישראל שוהות כמה נשים שזוהו בעבר כקורבנות סחר בנשים למטרות זנות, נשארו בישראל וילדו ילדים לאבות ישראלים שהוכרו כישראלים. רוב הנשים הללו בהליך לקבלת מעמד על בסיס היותן אמהות לאזרחים ישראלים. הן נמצאות בארץ זמן רב מאז נסחרו לזנות, אינן מועברות למקלט לקורבנות סחר ואינן זכאיות לשירותים של משרד הרווחה. תופעה זו של נשים המוגדרות "קורבנות עבר" מוכרת לגורמים המטפלים. לדברי עו"ד מירב שמואל, לקורבנות עבר שנשארות בישראל ללא מעמד יש בעיות רבות, והן הולכות ומתגברות עקב השהות בארץ ללא מעמד.¹⁹ לדברי עו"ד רחל גרשוני אי-אפשר להעריך את מספר קורבנות העבר בישראל, שכן לרשויות מוכרות רק מי שפנו אליהן.²⁰ רפ"ק רענן כספי מיחידת סע"ר מציין כי למשטרה מוכרים כמה עשרות מקרים של קורבנות עבר, אולם אין לה הערכה כוללת של מספרן.²¹

עמותת "אשה לאשה" פנתה אל משרד הרווחה בדרישה לתת לנשים אלו שירותים בזמן הליך הבירור של מעמדן, שכן הן אמהות חד-הוריות וזקוקות לסיוע. הדרישות שהעלתה העמותה הן בין השאר טיפול נפשי בשפת הקורבן, סיוע במגורים ושילוב במסגרות מתאימות כגון מסגרות גמילה ומרכזי יום.²² כמו כן הוצגה דרישה לאפשר לנשים אלו להיקלט במקלט "מעגן". בתגובה על מכתב זה פנה המשנה למנכ"ל משרד הרווחה, מר מנחם וגשל, אל משרד המתאמת הבין-משרדית לסחר בבני-אדם. במכתבו ציין מר וגשל כי אם מדובר בנשים ישראליות, הן זכאיות לסיוע מלשכות הרווחה, כפי שניתן לכל אזרח. אם

¹⁵ ד"ר מיכאל דור, משרד הבריאות, פגישה, 18 בנובמבר 2009.

¹⁶ שם.

¹⁷ רחל גרשוני, המתאמת הבין-משרדית למאבק בסחר בבני-אדם, שיחת טלפון, 18 בנובמבר 2009.

¹⁸ עו"ד ריטה חייקין, מנהלת פרויקט מאבק בזנות וסחר בנשים בעמותת "אשה לאשה", שיחת טלפון, 18 בנובמבר 2009.

¹⁹ עו"ד מירב שמואל, עוזרת המתאמת הבין-משרדית למאבק בסחר בבני-אדם, שיחת טלפון, 18 בנובמבר 2009.

²⁰ עו"ד רחל גרשוני, המתאמת הבין-משרדית למאבק בסחר בבני-אדם, שיחת טלפון, 22 בנובמבר 2009.

²¹ רפ"ק רענן כספי, יחידת סע"ר במשטרת ישראל, שיחת טלפון, 22 בנובמבר 2009.

²² ריטה חייקין, מכתב למנחם וגשל – בקשה לטיפול בנשים קורבנות סחר שהן אמהות לילדים ישראלים, 4 בינואר 2009.

נשים אילו אינן אזרחיות, יש צורך בעבודת מטה כדי לבדוק את האמצעים לסייע להן.²³ לדברי מר וגשל, עד כה לא התקבלה החלטה בדבר הסדרת מעמדן.²⁴

יש לציין כי נשים שהן אמהות לילדים שהם תושבי ישראל או אזרחי ישראל יכולות לפנות אל הוועדה הבין-משרדית למקרים הומניטריים שמייצעת לראש רשות האוכלוסין וההגירה בדבר מתן מעמד. מבקשי הבקשה פונים אל לשכות משרד הפנים, וראשי הדסקים הרלוונטיים במחוזות עושים בחינה וסינון ראשוניים; הוועדה מתכנסת אחת לכמה שבועות, בוחנת את הבקשות ומוסרת את המלצותיה לראש הרשות. מאז עזב יעקב גנות את תפקיד ראש הרשות, מנכ"ל משרד הפנים אמור לקבל את המלצות הוועדה. ואולם, מאז עזב גנות את תפקידו הוועדה מתכנסת בתדירות נמוכה, ומספר התיקים הממתינים להכרעה כבר כמה חודשים הולך וגדל.²⁵

לדברי הגב' רחל גרשוני, המתאמת הבין-משרדית למאבק בסחר בבני-אדם, כל מקרה של קורבן עבר המבקשת שנת שיקום נדון לגופו ונבחנת השאלה אם יש עילה לתת מעמד ולאפשר שיקום.²⁶

3. סיוע לנשים ישראליות העוסקות בזנות

בשנת 2007 גובשה תוכנית בין-משרדית לטיפול בעוסקות בזנות שהן תושבות ישראל ולשיקומן. מטרת התוכנית היא לתת מענה לצרכים של נערות ונשים העוסקות בזנות כדי לצמצם נזקים ולסייע להן לחדול מהעיסוק בזנות. במסגרת התוכנית הוקמו והופעלו מרכזי טיפול יום וערב בתל-אביב בחיפה, שתי דירות חירום בתל-אביב ובחיפה, הוסטל בתל-אביב, קו טלפון חירום ומרפאות ניידות בתל-אביב ובחיפה. נוסף על כך ניתנת הכשרה לעובדים סוציאליים מומחים וננקטות פעולות הסברה ומניעה במערכת החינוך.

במסגרת התוכנית מטופלות מאות נשים העוסקות בזנות בדירות החירום ובמרפאות הניידות.²⁷ לדוגמה, מינואר עד נובמבר 2009 טופלו בתל-אביב: 185 נשים בדירות חירום (41 כניסות ביום במוצ"ע), 42 נשים בהוסטל השיקומי ו-58 נשים במרכזי יום.²⁸

3.1 מדיניות המוסד לביטוח לאומי כלפי נשים העוסקות בזנות

מדיווחים שהתקבלו בוועדה עולה כי המשטרה מעבירה אל המוסד לביטוח לאומי פרטים של נשים שעסקו בזנות ונחשפו לאחר פשיטות משטרתיות. הביטוח הלאומי דורש מנשים שעסקו בזנות וקיבלו במקביל קצבת הבטחת הכנסה להחזיר את כספי הבטחת הכנסה שקיבלו.

מדרישה זו עולה כי הביטוח הלאומי רואה בעיסוק בזנות עבודה שבעטייה מקבל הקצבה מאבד את זכאותו. תפיסה זו של הביטוח הלאומי אינה עולה בקנה אחד עם רוח ההנחיות של הפרקליטות בנושא מדיניות האכיפה בעבירות נלוות לעיסוק בזנות מ-9 לינואר 2006: "זנות היא לעולם ביטוי של מצוקה; סרסרות לזנות היא לעולם ניצול של מצוקה".

עו"ד נעמי לבנקרון מ"מוקד סיוע לעובדים זרים" פנתה אל מוסד לביטוח לאומי וטענה כי הביטוח הלאומי לא רק אינו אמור לשלול את הבטחת הכנסה מנשים העוסקות בזנות, אלא גם צריך לשתף

²³ מנחם וגשל, המשנה למנכ"ל משרד הרווחה והשירותים החברתיים, מכתב למתאמת הבין-משרדית למאבק בסחר בבני-אדם, 15 בינואר 2009.

²⁴ מנחם וגשל, המשנה למנכ"ל משרד הרווחה והשירותים החברתיים, שיחת טלפון, 18 בנובמבר 2009.

²⁵ עו"ד דניאל סלומון, רשות האוכלוסין וההגירה, שיחת טלפון, 18 בנובמבר 2009.

²⁶ רחל גרשוני, המתאמת הבין-משרדית למאבק בסחר בבני-אדם, שיחת טלפון, 18 בנובמבר 2009.

²⁷ ציפי נחשון גליק, משרד הרווחה והשירותים החברתיים, שיחת טלפון, 22 בנובמבר 2009.

²⁸ נעמה חבלין, מנהלת הפרויקט בתל-אביב, שיחת טלפון, 22 בנובמבר 2009.

פעולה עם המשרדים האחרים העוסקים במאבק בזנות.²⁹ הגב' אילנה שרייבמן, סמנכ"ל גמלאות במוסד לביטוח לאומי, השיבה כי הביטוח הלאומי רואה חשיבות רבה במאבק בזנות ופעילות של הארגונים המסייעים לנשים להיחלץ ממעגל הזנות. הביטוח הלאומי מכיר בכך שנשים אינן עוסקות בזנות מבחירה חופשית ושאינן לראות בהכנסות מזנות הכנסות מעבודה באופן גורף, משום שרוב העוסקות בזנות נאלצות למסור את כספן לסרסורים או שהן צורכות סמים. עם זאת, לטענת המוסד לביטוח לאומי יש גם נשים העוסקות בזנות וחיות ברמת חיים גבוהה מאוד. המוסד לביטוח לאומי מציע כי רשימת העמותות המסייעות לנשים העוסקות בזנות תועמד לרשות הביטוח הלאומי, והביטוח הלאומי יבחן מחדש את המקרים שבהם יפנו העמותות בדרישה לביטול החוב.³⁰

הגב' גרשוני מסרה כי היא קיבלה פניות בנושא, ובדצמבר היא אמורה להיפגש עם מנכ"לית המוסד לביטוח לאומי, הגב' אסתר דומיניסיני, ולבחון את אפשרויות הטיפול בו.³¹

4. נקודות לדיון ומסקנות

- הסדרת מעמדן של נשים שהיו קורבנות לסחר בבני-אדם למטרות זנות והעסקה בתנאי עבדות ונחשבות קורבנות עבר הכרחית לצורך טיפול ושיקום באמצעות משרד הרווחה ומשרד הבריאות.
- מכיוון שיש עדויות שנכפה על נשים העוסקות בזנות השימוש בסמים או באלכוהול, מן הראוי להסדיר את מתן טיפולי הגמילה לקורבנות סחר.
- הסדרת ביטוח בריאות מקיף ומותאם לקורבנות הסחר בתקופת השהות במקלט בפרט והשיקום בכלל גם בזמן שאין להן מעמד מוסדר תסייע בפתרון בעיות נגישות של טיפולים רפואיים נדרשים ומימונם.
- הביטוח הלאומי רואה בעיסוק בזנות עבודה שבעטייה מקבל קצבה מאבד את זכאותו. הדבר מעלה שאלות בדבר הגדרת הזנות כעיסוק, וגורר שאלות נוספות, למשל – האם הביטוח הלאומי דורש ממי שמעסיקים זנות להפריש בעבורן דמי ביטוח לאומי? האם הביטוח הלאומי מכיר בתאונות ובמחלות שנגרמו מהעיסוק בזנות כתאונות ומחלות עבודה? כמו כן, לא ברור כיצד הנחיית הפרקליטות שיש לראות בזנות מצב מצוקה ולא עיסוק מתיישבת עם דרישת הביטוח הלאומי.

²⁹ עו"ד נעמי לבנקרון, "מוקד סיוע לעובדים זרים", שיחת טלפון, 18 בנובמבר 2009.

³⁰ אילנה שרייבמן, סמנכ"ל גמלאות, המוסד לביטוח לאומי, מכתב לעו"ד נעמי לבנקרון, 20 באוקטובר 2009.

³¹ רחל גרשוני, המתאמת הבין-משרדית למאבק בסחר בבני-אדם, שיחת טלפון, 18 בנובמבר 2009.

